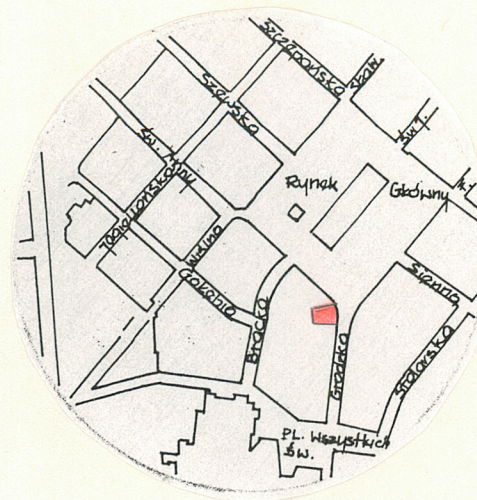

23 VI 1932

W odnosi się do obiektów architekto-
nicznych, w których znajduje się
restauracja/

2. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu.

Restauracja została urządzona w dwóch kamienicach mieszczańskich, które do chwili adaptacji w l. 70-tych zachowały w dużym stopniu swą pierwotną, mieszkalną funkcję. Starszą tradycję wykorzystania wnętrza dla celów niemieszkalnych /poza handlowymi parterami/ miał dom nr 15. Już przed poł. XIX w. adaptowano część pomieszczeń na potrzeby restauracji kupieckiej, a w 1865 dla kasyna mieszczańskiego. W 1942 wg projektu arch. Józefa Jamroza urządzono kawiarnię w piwnicach. Dom nr 16 dopiero w okresie powojennym został przystosowany do potrzeb gastronomii publicznej. W 1947 Kazimierz Książek założył restaurację, której z inicjatywy Jerzego Dobrzyckiego nadał nazwę "Pod Wierzyńkiem" /w nawiązaniu do nieudokumentowanej tradycji uczty 1364 - p. karta zbiorcza kamienicy nr 16/. W 1951 restaurację znacjonalizowano. Późniejsze zmiany - p. punkt 18

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyoszaenie, instalacje)

Restauracja "Wierzynek" zajmuje dwie posesje /Rynek Gł. 15 i 16/ oraz pomieszczenia od pd. na I p. kamienicy Rynek Gł. 17. Poza przyłączonymi do restauracji pomieszczeniami w budynku nr 17, na zajmowany przez nią zespół zabudowań składają się: dwa budynki frontowe, dwie oficyny boczne /pd. posesji Rynek Gł. 15 i pn. posesji Rynek Gł. 16/ oraz dwie oficyny tylne. Wszystkie te budynki tworzą zwarty zespół zabudowań otaczających wspólne podwórze /a ściślej dwa połączone ze sobą podwórza o granicy zaznaczonej w terenie jedynie dwoma odcinkami niskiego murku oraz różną, na podwórzu każdej z posesji, nawierzchnią. Wszystkie te budynki powiązane są ze sobą jednolitym programem funkcjonalnym - budynek frontowy mieszczą restaurację, kawiarnię i bar, oficyny ich zaplecze. Przeznaczenie obecne różni się od pierwotnego, w którym przeważała funkcja mieszkalna. W obu zespołach przeprowadzono remont generalny, w czasie którego powiązano je pod względem funkcjonalnym i komunikacyjnym oraz ujednolicono w dużym stopniu wyposażenie i wystój wewnątrz, zachowując przy tym i poddając konserwacji elementy zabytkowe obu budynków frontowych. Elementy zabytkowego wystroju i wyposażenia, jakkolwiek pieczołowicie zachowane i wyeksponowane, nie stanowią obecnie o charakterze wnętrza. Sale restauracyjne urządzone zostały i zaaranżowane współcześnie, choć nazwami i charakterem wystroju nawiązują do tradycji bądź zachowanych fragmentów dawnego wyposażenia np. sale: Wierzyńska, Kolumnowa, Tatrzańska, Zegarowa, Portretowa, Pompejańska, Rycerska.

4. Kubatura

13680 m³

15. Powierzchnia użytkowa

powierzchnia dzałek 1279 m²
w tym zabudowa 904 m²

16. Przeznaczenie pierwotne

mieszkalno- gospodarcze
/p.punkt 16 kart zbior-
czych posesji nr 15, 16,

17. Urzycowanie obecne

kombinat gastronomiczny
/budynki frontowe: restaura-
cja, bary, kawiarnie i cz-
część zaplecza kuchennego;
oficyny: zaplecze kuchenne
i gospodarcze (kuchnie,
działy przygotowania, maga-
zyny, zmywalnie, pralnia,
pomieszczenia socjalne,
biura, kotłownia/

3. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja

W 1.1971-82 przeprowadzono remont generalny wszystkich budynków obydwu posesji, łącząc je w jeden wielki kombinat gastronomiczny. Nadrzędnym celem tej operacji było uzyskanie obszernego, reprezentacyjnego lokalu o wysokim standardzie. Dla uzyskania tego celu poświęcono wartości kulturowe jakie setkami lat nawarstwiły się w obiektach. Przede wszystkim łącząc obydwie posesje zlikwidowano ich autonomię, co z kolei przyczyniło się do degradacji tradycyjnych układów przestrzennych: dawne ciągi komunikacyjne i powiązania funkcjonalne /z zasady rozwijające się wzdłuż dłuższej osi posesji - od traktu frontowego do tylnego/ zostały zastąpione związkami odmiennymi, radykalnie przeciwnymi poprzednim. W sposób najzupełniej sztuczny włączono też do kompleksu wydzielone pomieszczenia w domu Rynek Gł.17.

Zastosowana technologia oraz wielkość przedsięwzięcia gastronomicznego miały zasadniczy wpływ na kierunek i sposób prowadzenia adaptacji. Prace budowlane spowodowały znaczne zniszczenia substancji zabytkowej /liczne przekucia pod instalacje/. W tej sytuacji konserwacja zachowanych /i rekonserwacja zniszczonych w czasie prac/ elementów dawnego wyposażenia i dekoracji mogła tylko w pewnym stopniu zrekompensować straty.

Część pracy prowadzona była bez nadzoru konserwatorskiego /A.Swaryczewski podjął swoje prace badawcze już po remoncie oficyn tylnych obydwu posesji, co de facto oznaczało odbudowę po wyburzeniu/, a niektóre wbrew jego ustaleniom.

Stan zachowania bardzo dobry /uwaga odnosi się do stanu technicznego i do urządzeń/

20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Utrzymać obecny stan. Jakiegokolwiek zmiany nie są wskazane, z wyjątkiem wymiany wyposażenia, instalacji /w drobnym zakresie/ i nowej dekoracji. Większe prace przy instalacjach winny być prowadzone pod nadzorem konserwatorskim.

Utrzymanie obecnego stanu stanowi rekojmię przerwania procesu niszczenia wartości zabytkowych, zapoczątkowanego remontem lat 1971-82.

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowania)

entymologia terminów

24. Uwagi różne

15. Podsumowanie terminów

terminologia

25. Opracował

tekst Waldemar Komorowski, Iwona Keder, X 1993

imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki arch. Ewa Grochowska, Waldemar Komorowski, X 93

imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. Jacek Szkolnicki

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowania negatywów

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

22. Bibliografia

Dokumentacje

Projekty /architektura, konstrukcja, instalacje,
technologia, wnętrza/ w archiwum Państwowej Służby
Ochrony Zabytków

Dzienniki budowy w archiwum Zarządu Rewaloryzacji
Zespołów Zabytkowych Krakowa

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsca przechowania, signatury)

27. Załączniki

1 wkładka

Załącznikami są karty zespołów zabudowy tworzących
kompleks Wierzyńka /Rynek Gł.15, 16/. Por. też karty zes-
połu Rynek Gł.17.

ODZ wzór 1975 r.

1. Miejscowość KRAKÓW	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) RESTAURACJA "WIERZYNEK"	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) c.d. punktu 18, 2 fotografie
--------------------------	---	--

18. Nawet z punktu widzenia doktryny konserwatorskiej, obowiązującej w czasach gdy podjęto i prowadzono remont, tak pomyślana i zrealizowana adaptacja była błędem.
Prace prowadzono wg projektu K.Filusia /architektura/ z MBP i A.Kurkiewicza z PSP /wnętrza/. Bliższe informacje nt. prac konserwatorskich w kartach dodatkowych zespołów wchodzących w skład kompleksu.

fasady budynków
frontowych
restauracji
"Wierzynek"

15 16 17

Wkładkę założył: Waldemar Komorowski, Iwona Kęder, X 1993
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: .....